

Lukion opiskeluhuollon suunnitelma lv 2016-2017

Uuden oppilas- ja opiskeluhoitolain tuomat muutokset koulun oppilashuollossa astuivat voimaan 1.8.2014.

Lain tarkoituksena on

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä;
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä;
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu;
- 5) vahvistaa opiskeluhoillon toteutumista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Ylöjärven lukion opiskeluhooltoon osallistuvat tarpeen mukaan rehtori, apulaisrehtori, erityisopettaja, opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat ja muut aineopettajat, koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi, koululääkäri, koulun muu henkilökunta sekä huoltajien ja oppilaiden edustajat sekä muut yhteistyötahot.

Arjen opiskeluhoitotyöstä huolehtivat kaikki koulussamme työskentelevät aikuiset tiiviissä yhteistyössä.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena. Opiskelijahuoltotyö on luottamuksellista ja sitä sitovat salassapitomääräykset.

Ylöjärven terveyskeskuksen perhekeskus (nuorisotiimi) auttaa myös opiskelijoiden ja perheiden erilaisissa ongelmissa. Perhekeskukseen voi olla itse suoraan yhteydessä ja monissa tapauksissa lukio tekee tiivistä yhteistyötä mm. perhekeskuksen kanssa.

1. Käytettävissä olevat opiskeluhoillon palvelut

Psykososiaalisia ja kouluterveydenhuollon palveluita on lukiossa saatavilla seuraavasti:

Koulukuraattori työskentelee lukiolla neljänä päivänä viikossa. Koulupsykologi tapaa opiskelijoita perhekeskuksen tai lukion tiloissa ajanvarauksella.

Kuraattorille tai psykologille voi opiskelija varata itse ajan tai ohjautua esim. huoltajan, opettajan, opinto-ohjaajan, terveydenhoitajan tai nuorisolääkärin ohjaamana. Kuraattori- ja psykologipalvelut perustuvat vapaaehtoisuuteen.

Terveydenhoitaja on tavattavissa joka päivä. Avoin vastaanotto ilman ajanvarausta on puhelintunnilla klo 11-12. Lukiossa kuraattori ja terveydenhoitaja tapaavat joskus oppilaita myös yhdessä.

Nuorisolääkäri on tavattavissa maanantaisin ja torstaisin. Ajanvaraukset lääkärille hoidetaan terveydenhoitajan kautta.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

Rehtori vastaa yhteisöllisen oppilashuollon koollekutsumisesta, mikäli sellaista erikseen tarvitaan, toimii paikalla ollessaan kokouksen puheenjohtajana sekä vastaa pääsääntöisesti aikataulun laadinnasta.

1) Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä

- kokoonpanoon kuuluvat rehtori, opinto-ohjaajat, erityisopettaja, terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, opiskelijoiden edustaja ja opettajien edustaja. Ryhmään voidaan kutsua tarvittaessa myös muita asiantuntijoita ja/tai huoltajien edustajia.
- Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu säännöllisesti vähintään kerran jaksossa ja tekee joka vuosi toimintasuunnitelman, jossa kuvataan ryhmän käytännön toimet.
- Ryhmää johtaa rehtori.

Opiskeluhoitoryhmä edistää yhteisöllistä opiskeluhoitoa seuraavilla toimintarakenteilla

- säännölliset kokoukset lukuvuoden aikana
- kouluterveyskyselyjen ja muiden kyselyjen ja tarkastusten käsittely ja jatkotoimien suunnittelu
- opettajien kanssa tehtävä yhteistyö (esimerkiksi terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö)
- opiskelijoiden kanssa tehtävä yhteistyö (esimerkiksi terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välinen yhteistyö)
- teemapäivät
- opiskeluhoitoryhmän jäsenten vierailut ensimmäisen vuoden opiskelijoiden oppitunneilla
- opiskeluhoitopalveluiden esittely vanhempainilloissa

Muita opiskeluhoillon käytännön toimia

- tutortoiminta
- opiskelijakunta

Opiskelijoiden hyvinvointiin vaikuttaa myös se, miten opiskelijat otetaan mukaan oppilaitoksen toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Oppilaitoksen johdon tulee tavata opiskelijoita myös muuten kuin edustajiensa (oppilaskunta) välityksellä. Kysely- ja keskustelutilaisuudet johdon ja opiskelijoiden välillä vahvistavat avointa ja osallistavaa vuorovaikutusta. Opiskelijoille tulee antaa tietoa erilaisista mahdollisuuksista ottaa yhteyttä myös nimettömästi.

2) Laajennettu yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä

Ylöjärven lukio kutsuu kerran lukuvuodessa laajennetun yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän koolle. Tavoitteena on tavata alueen toimijoita yhdessä ja kehittää yhteisiä toimintatapoja opiskelijoiden hyvinvoinnin parantamiseksi. Kokoonpanoon kuuluvat lukion yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän lisäksi Tredun Pallotien, poliisin, nuorisopalveluiden, nuorisotiimin, seurakunnan, lastensuojelun, etsivän nuorisotyön ja koululääkärin edustus.

3. Yksilökohtainen opiskeluhuolto ja sen toimintatavat

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskeluhuollon palveluja, joita ovat opiskeluterveydenhuolto, opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä yksittäistä opiskelijaa koskeva monialainen opiskeluhuolto. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tavoitteena on seurata ja edistää nuoren kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ennaltaehkäisy. Nuorten yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon opiskeluhuollon tuessa.

Yksilökohtaista opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Lähtökohtana on opiskelijaa arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Toiminnassa otetaan huomioon opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhuoltoon liittyvissä kysymyksissä. Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa yksittäisen opiskelijan oikeuksista opiskeluhuollossa sekä asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä.

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen

Yksilökohtainen oppilashuolto on vapaaehtoista. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulun työpäivänä sen jälkeen, kun tätä on pyydetty. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Arvion kiireellisyydestä tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö (kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, lääkäri)

Yhteydenottopyynnön henkilökohtaisen keskustelun saamiseksi voi tehdä opiskelijan lisäksi myös tämän huoltaja tai muu henkilö, esim. opettaja. Jos yhteydenottoa ei tehdä yhdessä opiskelijan kanssa, tulee opiskelijalle ja tämän huoltajalle antaa tieto yhteydenotosta.

Terveydenhoitajan työaika opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Hoidon tarpeen arviointi ja hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä terveydenhuoltolain 51 §:n mukaisesti.

Opiskelijat ja huoltajat voivat olla yhteydessä joko suoraan opiskeluhuollosta vastaaviin henkilöihin tai opettajan kanssa yhteistyössä. Yhteystiedot löytyvät Ylöjärven kaupungin - sekä lukion internet-sivuilta.

Monialainen asiantuntijaryhmä kutsutaan koolle tarpeen ja tilanteen mukaan. Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön edustaja tai opiskeluhuollon edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Koolle kutsuttavan ryhmän monialainen kokoonpano perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan sekä käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

Asian käsittely yksittäisen nuoren tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu huoltajan ja opiskelijan suostumukseen. Suostumuslomake annetaan allekirjoitettavaksi palaverissa ennen asian käsittelyä. Opiskelijan ja huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhuollon yhteistyötahoja tai nuoren läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa opiskelijan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Huoltajalla ei ole kuitenkaan oikeutta kieltää alaikäistä opiskelijaa käyttämästä oppilashuollon palveluja.

Opiskelijan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja edellytystensä mukaisesti.

Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi (huomioiden ikä, kehitystaso sekä asian laatu) painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö (kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, lääkäri).

Yksittäisen opiskelijan opiskeluhuoltoa koskevia tietoja saa luovuttaa vain opiskeluhuollon toteuttamiseen osallistuville. Opettajalla ja rehtorilla on oikeus saada opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot salassapitosäännösten estämättä. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

Opiskeluhoitoryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta ja ilmaista heille siinä tarkoituksessa salassa pidettäviä tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 26 §:n 3 momentissa säädetään.

Opiskeluhoitokertomus

Yksittäistä opiskelijaa koskevan asian käsittelyssä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoitokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö tai muu asiantuntijaryhmän jäsen kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Opiskeluhoitokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä ja siihen kirjataan yksittäisen opiskelijan tapauksen käsittely lain 20§ mukaisesti.

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivullisille ja millä perusteilla tietoja on luovutettu. Opiskeluhoitokertomukset sekä muut opiskeluhoollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitokortteeriin. Opiskeluhoitokortteeriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.

Kirjaaminen:

A4 -ruutuvihko:

- Kanteen kirjoitetaan vastuuhenkilön nimi alleviivattuna (EI oppilaan nimi) sekä ryhmän muut jäsenet
- Jokainen kokous kirjataan omalle lomakkeelleen. Lomake löytyy Ylönetistä (Sivistys/koulut) sekä Office 365:sta.
- Vihko toimitetaan kansliaan ja säilytetään lukollisessa arkistossa.
- Vastuuhenkilön vaihtaessa työpaikkaa, vastuuhenkilö nimetään uudelleen.

Terveystieteiden henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti opiskeluhoollon kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

Huolen kirjaaminen sekä opiskelijan ja/tai hoitajan kieltäytyminen yksilökohtaisesta opiskeluhoollosta:

Opiskeluhoollon henkilökunnalla on velvollisuus ottaa havaitsemansa huoli opiskelijan ja/tai hoitajan kanssa puheeksi. Opiskeluhoollollisten palveluiden ottaminen vastaan perustuu vapaaehtoisuuteen. Kieltäytyminen opiskeluhoollollisista palveluista pyydetään aina kirjallisesti.

1. Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhuollollisesta toiminnasta tiedotetaan vanhemmille koulun kotisivujen kautta, opinto-oppaassa ja vanhempainilloissa. Oppilaitoksen ja kotien yhteisenä tehtävänä on tukea opiskelijaa opintojen aikana. Kaikkien opettajien tehtävänä on huomata, ottaa puheeksi ja tarvittaessa ohjata opiskelijaa eteenpäin. Ryhmänohjaajalla on ensisijainen vastuu toimia yhdyshenkilönä kodin ja koulun välillä. Ryhmänohjaajan tulee olla yhteydessä uusien opiskelijoiden huoltajiin heti opintojen alussa. Tässä yhteydessä kannattaa nostaa esiin huoltajan keskeinen rooli opintojen tukemisessa. Varhainen yhteydenotto huoltajiin helpottaa molemminpuolista yhteydenpitoa opintojen aikana. Sujuvaa yhteistyötä helpottaa, kun ryhmänohjaaja on kotiin yhteydessä myös positiivisissa merkeissä. Sähköinen opiskelijahallintajärjestelmä helpottaa yhteydenpitoa. Yli 18-vuotiaalla opiskelijalla on mahdollisuus kieltää oppilaitoksen yhteydenotot kotiin. Tavoitteena kuitenkin on, että opiskelija täysikäisyydestään huolimatta antaisi kodin ja koulun väliselle keskustelulle mahdollisuudet.

2. Opiskeluun osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

Opiskelijan tulee selvittää poissaolonsa seuraavilla tavoilla

Sairauspoissaolot

- Alle 18 vuotiaan opiskelijan 1-3 päivän sairauspoissaoloista huoltajan selvitys Wilmaan tai terveydenhoitajan todistus
- Täysi-ikäisen opiskelijan 1-3 päivän sairauspoissaoloista oma selvitys Wilmaan tai terveydenhoitajan todistus
- Yli kolmen päivän sairauspoissaolosta terveydenhoitajan tai lääkärin todistus

Muut poissaolot

- Kaikkien opiskelijoiden sovittava muut poissaolot etukäteen
- Yksittäisen tunnin poissaolo aineenopettajan luvalla
- Alle viiden päivän poissaolo ryhmänohjaajan luvalla (lomake kotisivuilla)
- Yli viiden päivän poissaolo rehtorin luvalla (lomake kotisivuilla)

Opiskelijan tulee selvittää poissaolonsa viikon kuluessa. Poissaoloja seuraavat ensisijaisesti opiskelijaa opettavat aineenopettajat. Aineenopettaja kuittaa opiskelijan poissaoloselvityksen viikon kuluessa. Aineenopettaja ilmoittaa ryhmänohjaajalle heti havaittuaan opiskelijan opiskelun epäsäännölliseksi kurssin aikana. Aineenopettaja keskustelee opiskelijan kanssa tilanteen syistä ja mahdollisista seurauksista (esim. poissaolojen vaikutus arviointiin, kurssin keskeytymiseen ja opintojen etenemiseen). Ryhmänohjaaja vastaa opiskelijan poissaolojen kokonaisseurannasta. Tilanteen jatkuessa ryhmänohjaajan ottaa viipymättä yhteyttä alaikäisen opiskelijan huoltajaan.

Poissaolojen jatkuessa opiskelijan kanssa tehdään opiskelua tukeva koulunkäyntisopimus, jossa sovitaan koulunkäynnistä ja sen seurannasta. Opiskelijan tulee suorittaa vähintään kolme kurssia jakson aikana. Ainoastaan perustellusta syystä voidaan myöntää lupa pienempään kurssimäärään jaksoa kohti. Jos opiskelija keskeyttää opintonsa ilman erillistä opinto-ohjaajan kanssa tehtyä suunnitelmaa, hänet katsotaan eronneeksi omasta aloitteestaan.

Jos opiskelija joutuu olemaan sairauden vuoksi pitkään poissa, aineenopettajat yhdessä ryhmänohjaajan kanssa sopivat korvaavuuksista, itsenäisistä suoritusosioista tai mahdollisista uudelleen käytävistä kursseista, siten että keskeytyneistä kursseista ei anneta arvosanaa keskeytetty (K).

3. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opiskeluhoitosuunnitelma kuvaa lukiossa niitä toimenpiteitä ja periaatteita, jotka on yhteisesti hyväksytty ja joita on suunniteltu käytettävän opiskeluhoillon toteuttamisessa. Ryhmänohjaajat tiedottavat opiskelijoita suunnitelmasta ja menettelytavoista lukuvuoden alussa. Suunnitelmasta tiedotetaan huoltajia vanhempainilloissa sekä koulun kotisivuilla.

Suunnitelma päivitetään lukuvuoden työsuunnitelman käsittelyn yhteydessä. Lukion yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä on päivittämisestä vastuussa oleva taho.

Opiskeluhoillon toiminnan tavoitteiden toteutumista seurataan lukuvuosittain. Seurantaa varten kootaan opiskeluhoitoryhmässä ennalta sovittuja tietoja mm. kyselyiden kautta. Lukuvuoden viimeisessä opiskeluhoitoryhmän kokouksessa käydään arviointikeskustelu, jossa käsitellään huoltajilta, oppilaskunnalta ja opettajilta saatua palautetta. Samalla käydään asiantuntijoiden (kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja) yhteistyön ja resurssien arviointikeskustelu. Tietoja käytetään tarvittaessa toiminnan muutoksiin tulevana toimintakautena.